??

# Paix Liturgique Pologne

## RÓWNIEŻ W SZWAJCARII CISI KOŚCIOŁA NIE CZYNIĄ WIELE HAŁASU...

**List 14**

W nowym sondażu międzynarodowym zrealizowanym przez Paix Liturgique jasno uwidacznia się głębokie rozchwianie, w jakie popadł Kościół szwajcarski. 61% tamtejszych katolików zupełnie nie ma pojęcia o motu proprio Summorum Pontificum...

**Na przestrzeni miesiąca marca Instytut Démoscope przeprowadził na rzecz Paix liturgique ankietę telefoniczną wśród 2009 obywateli Szwajcarii (wyłącznie Szwajcarów romano- i niemieckojęzycznych), z których 722 (36%) zadeklarowało się jako katolicy. Wyniki zamieściliśmy we francuskiej wersji naszego listu nr 280. Pokazują one, iż także w Szwajcarii istnieje silna liczebnie grupa katolików gotowych przyłączyć się do odnowy, w tym odnowy liturgicznej, zgodnej z intencją Ojca Świętego, mimo że trudno im zyskać posłuch na łonie instytucji kościelnych poddanych dyktatowi progresywizmu.**

W drugiej części przyjrzymy się atrakcyjności formy nadzwyczajnej w kontekście szwajcarskim, wcześniej jednak, na podstawie pierwszej części ankiety, zobaczymy jak niewiarygodny chaos panuje w Kościele helweckim.

### I – KRYZYS KATOLICYZMU

Szwajcaria liczy sześć diecezji i dwa opactwa terytorialne, których prałaci należą wspólnie do Konferencji Episkopatu Szwajcarii (KES). Historycznie naznaczony zwróceniem się w kierunku wspólnot zreformowanych oraz skłonnością do ekumenizmu, katolicyzm szwajcarski jest przecież również znany ze swej szczególnej więzi z papiestwem (wystarczy przypomnieć sobie choćby wartowników szwajcarskich wystawianych przez katolickie kantony), swego częściowego poddaństwa względem kantonalnych i federalnych instytucji politycznych uwarunkowanego dwoistą strukturą organizacyjną (1), i w mniej odległej przeszłości z faktu, że to tam właśnie wykrystalizowały się liczne posoborowe napięcia.

Podobnie jak w Niemczech i we Francji, katolicyzm w Szwajcarii nosi dziś silne piętno sekularyzacji. Odsetek praktykujących stanowi mniej niż 10%, a liczba powołań jest zatrważająco niska.

O ile ekumenizm znajduje się dziś w odwodzie, zdystansowany przez kwestię „dialogu z islamem", a przywiązanie do Rzymu nie jest już tak żywe jak niegdyś, o tyle napięcia posoborowe wciąż jeszcze kształtują charakter Kościoła lokalnego. W Lugano aktualny biskup w liście pasterskim z 2006 roku opowiedział się za dostępem do eucharystii dla osób rozwiedzionych, które wstąpiły w kolejne związki cywilne, jednocześnie umacniając przeszkody stawiane realizacji motu proprio Summorum Pontificum. W Coire (Chur), czyli diecezji obejmującej siedem przeważnie niemieckojęzycznych kantonów, w tym Zurich, miejscowa władza kościelna i świecka poluje na biskupa, J.E. Huondera, nominowanego w 2007 roku przez Benedykta XVI, a uznanego za „zbyt konserwatywnego". W 1997 roku ta sama hierarchia mając oparcie polityczne doprowadziła do zdjęcia ówczesnego biskupa, J.E. Haasa, którego Rzym powołał na koniec na stolec biskupi w Lichtensteinie. Po stronie francuskojęzycznej Rzym nadal jeszcze nie wyznaczył następcy za J.E. Genouda, biskupa Lozanny, Genewy i Fryburga, który zmarł przedwcześnie we wrześniu minionego roku. Według doniesień prasowych dwóch pierwszych terno (dwóch z trzech wyselekcjonowanych kandydatów na biskupów) zaproponowanych Kongregacji ds. Biskupów przez nuncjusza odrzucono, co dowodzi, że istnieją pewne trudności w zaopatrzeniu tej pozostającej w kryzysie diecezji. Tymczasem do katolicyzmu szwajcarskiego zalicza się przecież także Écône. Trudno nie wspomnieć, iż Bractwo Świętego Piusa X ma tam swoją siedzibę i że to właśnie w Szwajcarii narodziło się Bractwo Świętego Piotra...

### II – FORMA NADZWYCZAJNA W SZWAJCARII

Istnieje dziś w Szwajcarii około czterdziestu miejsc odprawiania mszy świętej otwartych na formę nadzwyczajną na zasadach diecezjalnych. W 22 z nich oferuje się cotygodniową mszę niedzielną, przeważnie w godzinach dogodnych dla rodzin (między godziną 9 i 12). W 4 z nich msza niedzielna nie jest odprawiana co tydzień, wszakże regularnie. Pozostałe, w liczbie około piętnastu, mają mszę jedynie w tygodniu, odprawianą z różną częstotliwością. W blisko połowie tych miejsc posługę mszy sprawują kapłani Bractwa Świętego Piotra, obecnego zarówno w Szwajcarii niemieckiej jak i romańskiej.

W diecezji Chur istnieje 13 miejsc odprawiania mszy, z czego w 5 oferuje się cotygodniową mszę niedzielną (2 w kantonie Zurich, 2 w kantonie Schwyz i 1 w kantonie Grisons).

Jak chodzi o FSSPX odnotowujemy 31 miejsc ze mszą, z czego 24 msze odprawiane są regularnie w niedzielę. Dwa z nich znajdują się w diecezji Chur, co podnosi do 15 całkowitą liczbę miejsc, w których odbywają się msze tradycyjne w tej tak niespokojnej diecezji. Nie tak źle. Jednakże to nie wystarczy, by uzyskać prawo głosu w diecezjalnej kakofonii...

„Nieźle, acz nie dość" – to skromny komentarz nasuwający się nam dla podsumowania sytuacji formy nadzwyczajnej w Szwajcarii.

Sytuacja ta ma swoje uzasadnienie. Znajdujemy je w postawie Konferencji Episkopatu Szwajcarii. W Szwajcarii, podobnie jak i gdzie indziej, biskupom zależało na ograniczeniu zasięgu tekstu papieskiego, co uczynili poprzez wydanie stosownych „dyrektyw" regulujących jego stosowanie. 277. Zwyczajne Zgromadzenie Biskupów (KES), które obradowało między 10 i 12 września 2007 roku (w przededniu wejścia w życie Motu Proprio – 14 września 2007 roku) zadecydowało mianowicie, że kapłan, aby mógł odprawić mszę w formie nadzwyczajnej rytu musi mieć koniecznie zezwolenie biskupa! Ni mniej, ni więcej... Tymczasem artykuł 5 Summorum Pontificum, uzupełniony przez artykuł 7, wyraźnie stanowi, iż wymagane jest zezwolenie proboszcza i że biskup ingeruje dopiero na drugim etapie, w razie odmowy proboszcza. W takim przypadku biskup jest wręcz „gorąco proszony, by zadośćuczynił ich pragnieniu"!

Za pomocą tych mało znanych szwajcarskim wiernym przepisów, które natomiast w lot pojmują diecezjalne trybiki – osoby świeckie jak i zakonne – biskupi z premedytacją przeinaczyli wymowę tekstu papieskiego, by powrócić do postanowień Motu Proprio Ecclesia Dei z 1988 roku (wyłączyć tu należy J.E. bpa Huondera, dla którego było to pierwsze pojawienie się na łonie KES). Nic zatem dziwnego, iż 61% katolików szwajcarskich deklaruje brak znajomości Motu Proprio Summorum Pontificum...

Tymczasem nie zmienia to w niczym myślenia katolików cichych. Dzięki naszej ankiecie wreszcie zaczynają mówić. Pokazuje ona, iż po raz kolejny paleo-soborowi biskupi całkowicie się mylą.

## III – WYNIKI SONDAŻU DEMOSCOPE

Wyniki tu podane obejmują populację 722 obywateli szwajcarskich, deklarowanych katolików, spośród 2009 osób, z którymi w marcu 2011 roku instytut badań Démoscope przeprowadził wywiad telefoniczny (metodą CATI). Dla zachowania reprezentatywności pod względem demograficznym odpowiednio dla Szwajcarów romańskich i niemieckich, Démoscope dostarczył nam dane stosownie poprawione i zaokrąglone.

*1. Pytanie: Czy uczęszcza pan/pani na mszę?*
Co niedzielę: 8%
Co miesiąc: 12%
Z okazji świąt nakazanych: 19%
Przy szczególnych okazjach (śluby, itd.): 41%
Nigdy: 19%
NMZ (nie mam zdania): 1%

Wyniki dla pytań nr 2, 3 i 4 tu poniżej zamieszczone dotyczą katolików, którzy w pytaniu nr 1 określili siebie jako praktykujący przynajmniej raz w miesiącu. Istnieje możliwość obejrzenia wszystkich wyników sondażu szwajcarskiego na stronie internetowej Paix Liturgique.

*2. Pytanie: Papież Benedykt XVI przypomniał w lipcu 2007 roku, że msza może być celebrowana zarazem w swej*

*formie nowoczesnej zwanej „zwyczajną" lub „Pawła VI" – w języku narodowym, gdzie ksiądz zwrócony jest twarzą do wiernych a komunię przyjmuje się na stojąco – oraz w swej formie tradycyjnej zwanej „nadzwyczajną" lub „Jana XXIII" – po łacinie i ze śpiewem gregoriańskim, gdzie ksiądz zwrócony jest twarzą do ołtarza, a komunię przyjmuje się na klęcząco. Czy wiedzieli państwo o tym?"*
Tak: 56%
Nie: 42%
NMZ: 2%

*3. Pytanie: „Czy uważaliby państwo sytuację za normalną, czy nie, gdyby obie formy rytu rzymskiego regularnie były celebrowane w państwa parafii?"*
Normalne: 41%
Nienormalne: 50%
NMZ: 9%

*4. Pytanie: „Gdyby w parafii msza celebrowana była po łacinie i z towarzyszeniem gregorianki w swej formie nadzwyczajnej, ale nie zastępowałaby mszy w języku francuskim zwanej zwyczajną, czy pojawialiby się państwo na niej?"*
Co niedzielę: 16%
Raz w miesiącu: 19%
Z okazji świąt nakazanych: 10%
Przy szczególnych okazjach (śluby, itd.): 21%
Nigdy: 32%
NMZ: 2%

IV – KOMENTARZ PAIX LITURGIQUE

A) Nowe badanie przeprowadzone z zachowaniem zwykłej naukowej rzetelności i profesjonalnych standardów potwierdza, po raz kolejny, rezultaty poprzednich sondaży. Pomimo bardzo silnej polaryzacji Kościoła szwajcarskiego oraz szemrania „katolików krytycznych", zasadnicza część wiernych (35 %) regularnie uczęszczałaby na mszę w formie nadzwyczajnej rytu rzymskiego – uczęszczałaby przynajmniej raz w miesiącu – gdyby taka msza była odprawiana w parafii, a zatem, mówiąc wprost, gdyby Motu Proprio było stosowane...

B) 42 % praktykujących szwajcarskich katolików nie słyszało o Motu Proprio Benedykta XVI… blisko cztery lata od jego publikacji (odsetek, który sięga 61 % po rozciągnięciu na całą grupę deklarującą się w sondażu jako katolicy). Liczby te, porównywalne z wynikami z Portugalii, są konsekwencją prawa przemilczania, które zwycięsko zawisło nad liturgią tradycyjną w Szwajcarii. Samo już milczenie bardzo wyraźnie oddaje brak zapału episkopatu szwajcarskiego do zapoznania wiernych z Motu Proprio Benedykta XVI.

C) Obecny sondaż po raz kolejny wykazuje, że uzależnianie stosowania Motu Proprio od kwestii zgłaszanego zainteresowania stanowi poważne niezrozumienie aspiracji wiernych, patrz postępowanie nieuczciwe, które ma na celu jedynie powstrzymać tekst Benedykta XVI przed wejściem w życie. Wobec stanowiska Konferencji episkopatu Szwajcarii, który w sierpniu 2007 roku możliwość celebrowania przez księdza w formie nadzwyczajnej rytu rzymskiego uzależnił od zezwolenia biskupa, przy jednocześnie śmiesznie niskiej liczbie wiernych w Szwajcarii zaznajomionych z Motu Proprio, niech będzie nam wolno wytknąć episkopatowi szwajcarskiemu odpowiedzialność za to „zakopanie" tekstu papieskiego.

D) Nasz kolejny sondaż międzynarodowy już trwa i dotyczy Hiszpanii. Jeśli pragną Państwo wziąć udział w jego finansowaniu i umożliwić nam w ten sposób kontynuowanie pracy nad przekazem informacji, mogą Państwo w tym celu dokonać przelewu na rzecz:
Paix Liturgique, 1 allée du Bois Gougenot, 78290 Croissy-sur-Seine, France
IBAN : FR76 3000 3021 9700 0500 0158 593
BIC/SWIFT : SOGEFRP.

(1) Specyfika szwajcarska polega na tym, że wierni i kapłani „pierwszej linii" dysponują zagwarantowaną przez instytucje federalne możliwością powoływania stowarzyszeń zarządzających parafiami i ściągających podatek kościelny. Taki dwoisty system, mający zastosowanie szczególnie w kantonach niemieckich, przekazuje w ręce zaangażowanych świeckich wielką władzę, jako że mają oni kontrolę nad częścią diecezjalnego budżetu. Wiele grup

nacisku, jak Zjednoczenie Katolików Krytycznych w diecezji Chur ciąży silnie, i to wyłącznie w ramach opcji progresywnej, na wyborze kierunku duszpasterskiego, liturgicznego i doktrynalnego. W 1997 roku kręgi te wygrały z biskupem Haasem, posuwając się wręcz do zawieszenia finansowania działalności seminarium diecezjalnego...